
Sprawozdanie z działalności T. M. H. za rok 1925.

Przegląd Historyczny 26/1, 124-132

1926-1927

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

Sprawozdanie z działalności T. M. H. za rok 1925.

I. Odczyty na zebraniach ogółu członków w lokalu własnym Rynek St. Miasta 31.

1. 9-go maja. Pułk. dr. Wacław Tokarz „Marsz Madalińskiego“.
2. 3-go października. Sędzia Maksymiljan Baruch „Mury warowne starej Warszawy“.
3. 28-go listopada. Dr. J. S. Harbut „Noc 29 listopada w świetle procesu przed Najwyższym Sądem Kryminalnym“.

II. Posiedzenia członków czynnych (Sekcja Naukowa).

1. 28-go stycznia — omawiano sprawę związku Towarzystw Historycznych Polskich.
2. 20-go lutego. Referat d-ra Józefa Lewickiego p. t. „Projekt podręcznika historii na IV-ty kongres wychowania moralnego w Rzymie“.
3. 20-go maja — omawiano sprawy związane z Powszechnym Zjazdem Historyków Polskich w Poznaniu 6—8 grudnia 1925 r.
4. 17-go czerwca. Sprawozdanie D-ra Antoniego Rybarskiego z prac rewindykacyjnych w Rosyjskiej Bibliotece Publicznej w Petersburgu.
5. 30-go października. Referat d-ra Tadeusza Manteuffla p. t. „Archiwa francuskie“.
6. 19-go grudnia. Uroczyste wręczenie XXV jubileuszowego tomu „Przeglądu Historycznego“ pierwszemu redaktorowi prof. d-rowi J. K. Kóchanowskiemu.

Sprawozdanie z IV Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich złożone przez pp. Stanisława Arnolda, Stefana Czarnowskiego, Marcelego Handelsmana, Wincentego Łopacińskiego i Józefa Siemieńskiego.

III. Posiedzenia członków Sekcji Numizmatycznej.

Posiedzeń w I-em półroczu odbyło się 11, na których wygłoszono 7 pogadanek, mianowicie:

- 8 stycznia. Władysław Terlecki „O monetach kolonij greckich nad brzegami morza Czarnego“. Pogadanka ilustrowana pięknymi i licznymi monetami.
- 5 lutego. Major Hniłko „O Andrzeju Tymphie i bracie jego Tomaszu oraz ich wpływie na sprawę menniczą w Polsce w ciągu kilku panowań“.

- 9 lutego. Stan. Roman Lewandowski „O historii medaljerstwa i o medalach w średniowieczu” — ilustrowana medalami i rysunkami.
- 5 marca. Roman Jakimowicz „Jakiemi drogami przyszły monety Kufickie do Polski”, ilustrowana mapami znalezisk.
- 2 kwietnia. prof. Dmochowski Jan „O złotym polskim”, oświetlając pochodzenie złotego z punktu widzenia historycznego i ekonomicznego.
- 23 kwietnia. Kazimierz Jasiński „O monetach papierowych wojennych, czyli t. zw. „Bonach”.
28. maja. Major Hniłko „O okolicznościach wybicia medalu na urodziny syna gener. artyler. Aloizego Brühla (1781)”.
- 5 listopada. Jan Dmochowski „O sanacji monetarnej Europy”.
- 19 listopada. Wł. Terlecki „O królach Bosforu i ich monetach”.

IV. Wydawnictwa. Organu Towarzystwa Miłośników Historji „Przeglądu Historycznego” ukazał się obszerny tom XXV (Serji II-ej, tom V-ty), nadto w osobnej odbitce ukazał się opracowany przez p. Irenę Posseltównę Indeks do Prz. Histor. tomy I—XXV.

V. Subwencje i dary. W r. 1925 Towarzystwo Miłośników Historji otrzymało:

1. Od Wydziału Nauki Ministerstwa W. R. i O. P. tytułem częściowej subwencji na druk XXV tomu Przegl. Historycz. zł. 1.500.—
2. od p. Maurycyego Kobierzyckiego tytułem daru . . zł. 100.—

VI. Zmiany Organizacyjne. Na zasadzie uchwały Walnego Zebrania z 9 maja 1925 r. Towarzystwo Miłośników Historji przystąpiło do obejmującego całą Rzplitą Polskiego Towarzystwa Historycznego z siedzibą centralną we Lwowie. Zachowując swą dotychczasową nazwę organizację i wydawnictwa, Towarzystwo Miłośników Historji pełni funkcje Oddziału Warszawskiego P. T. H.

VII. Sprawy personalne: W roku sprawozdawczym Prezes Towarzystwa Miłośników Historji Mec. Al. Kraushar obrany został członkiem honorowym Polskiego T-wa Historycznego we Lwowie.

Członkowie Zarządu pp. Handelsman, Łodyński, Łopaciński, Siemieński brali czynny udział w pracach Komitetu Organizacyjnego Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich, jaki odbył się w Poznaniu 6—8 grudnia 1925 r.

Zarząd Towarzystwa Miłośników Historji na tem miejscu składa gorące podziękowanie p. Zygmuntowi Łazarskiemu, dzięki którego obywatelskiemu stanowisku, T. M. H. było w możności wydać w roku sprawozdawczym obszerny tom XXV-ty Przeglądu Historycznego.

Zarząd T. M. H. dziękuje również p. Leonowi Z. Usarkowi za gorliwą pracę na trudnym i odpowiedzialnym stanowisku administratora gmachu T-wa pamiątkowej kamienicy „XX. Mazowieckich“.

W roku sprawozdawczym Zarząd T-wa Miłośników Historji urządził w lokalu swym pokój gościnny dla członków pozawarszawskich P. T. H., przybywających do Warszawy na studia naukowe. Korzystało z niego 4 osoby (3 z Krakowa, 1 z Poznania).

Członkowie Honorowi:	19. Dębiński Stanisław.
	20. Demby Stefan.
Czartoryscy ks. Ludwika i Adam.	21. Dmochowski Jan.
Ś. p. Jabłonowski Aleksander.	22. Doroszkiewicz Stefan.
Ś. p. Korzon Tadeusz.	23. Dunikowski Juljusz.
	24. Dziewulski Stefan.
Członkowie Protektorzy:	25. Dzwonkowski Włodzimierz.
Ś. p. Baranowski Ignacy Prof.	26. Fukier Henryk.
Dr. med.	27. Gadowski Jerzy.
Ś. p. Kiślański Władysław.	28. Gardiner Roberta.
Szczeniowski Ignacy.	29. Gąsiorowska Natalja.
Temler Józef.	30. Gembarzewski Bronisław.
	31. Giedroyć Franciszek.
Członkowie	32. Glass Jakób.
czynni i zwyczajni:	33. Gontarczyk Wiktor.
1. Arnold Stanisław.	34. Harbut Juljusz.
2. Bachulski Aleksy.	35. Handelsman Marceł.
3. Bartoszewski Władysław.	36. Hniłko Antoni.
4. Batowski Zygmunt.	37. Hubert Antoni.
5. Berezowski Konrad.	38. Iwaszkiewicz Janusz.
6. Betley Szczepan.	39. Jakubowski Jan.
7. Biblioteka miejska w Grodnie.	40. Jastrzębska Justyna.
8. Bisier-Soubise Gustaw.	41. Jasiński Kazimierz.
9. Blikle Antoni.	42. Kamieniecki Witold.
10. Bojasiński Józef.	43. Kernbaum Józef.
11. Buczkowski Józef.	44. Kętrzyński Stanisław.
12. Breżgo Bolesław.	45. Kirchner Michał.
13. Bursche Edmund.	46. Kobierzycki Maurycy.
14. Cederbaum Henryk.	47. Kochanowski Jan Karol.
15. Chwalewik Edward.	48. Konarski Kazimierz.
16. Czarnowski Stefan.	49. Korbut Gabryel.
17. Czerwiński Konstanty.	50. Korzonowa Jadwiga.
18. Ś. p. Dąbrowski Józef	51. Kozolubski kpt.
	52. Kramsztyk Stefan.

53. Kraushar Alexander.
  54. Krzywicki Ludwik.
  55. Kucharzewski Jan.
  56. Kukiel Marjan.
  57. Kupczyński Tadeusz.
  58. Laskowski Otton.
  59. Lauterbach Alfred.
  60. Lewicki Józef.
  61. Łazarski Zygmunt.
  62. Łodyński Marjan.
  63. Łopaciński Wincenty.
  64. Łyskowski-Koschembahr Ignacy.
  65. Malewski Juljusz.
  66. Małachowski-Łempicki Stanisław.
  67. Markiewicz Alexander.
  68. Marylski Antoni.
  69. Milewski Czesław.
  70. Mrozowska Halina.
  71. Minkowska Anna.
  72. Muszkowski Jan.
  73. Mysłowski Adolf.
  74. Natanson-Leski Jan.
  75. Nepros Edward.
  76. X. Osiński Władysław.
  77. Ostrowska Marja.
  78. Paczkowski Józef.
  79. Paszkiewicz Henryk.
  80. Plage Karol.
  81. Płoski Stanisław.
  82. Pomarański Stefan.
  83. Poniatowski Stanisław.
  84. Ponikowski Cezary.
  85. Posner Stanisław.
  86. Powierza Alexander.
  87. Prószyńska Wanda.
  88. Przelaskowski Ryszard.
  89. Przedziecki Rajnold.
  90. Przybyszewski Eugenjusz.
  91. Rafacz Józef.
  92. Rogaliński Tadeusz.
  93. Rowecki Stefan.
  94. Rojek Mieczysław.
  95. Ruśkiewicz Tomasz.
  96. Rybarski Antoni.
  97. Sabat Bronisław.
  98. Siemieński Józef.
  99. Skibiński Franciszek.
  100. Sokolnicki Michał.
  101. Solecki Adam.
  102. Stefański Kazimierz.
  103. Strzałecki Antoni.
  104. Szellerowa Henryka.
  105. Szacznajder Leon.
  106. Szrubarski Ludwik.
  107. X. Biskup Sześniak Władysław.
  108. Tatomir Adam.
  109. Tokarz Wacław.
  110. Tomorowiczowa Marja.
  111. Usarek Zygmunt.
  112. Wdowiszewski Zygmunt.
  113. Więckowska Helena.
  114. Wilder Hieronim.
  115. Włodarski Aleksander.
  116. Waszkiewicz Ludwik.
  117. Wyszynski Franciszek.
  118. Zaborski Józef.
  119. Zawadzki Bolesław.
  120. Zborowska Matylda.
  121. Zieliński Tadeusz.
-

WINIEN

RACHUNEK KASY

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Saldo z roku 1924			580	02
<i>Do R-ku Utrzymania Posesji:</i>				
Komorne wraz ze świad. za r. 1925	Zł. 6642.05			
Pomyłkowo policzone dwa razy w r. 1924	" 222.20			
Klub Społeczno - Polityczny	6419	85		
Liga Narodów	1800	—		
Bibliofile	250	—		
„Filatelia”	230	—		
„Pacyków”	95	—		
„Pacyków”	25	—	8819	85
<i>„ R-ku Składek Członkowskich:</i>				
Wpłynęło w roku 1925			1668	—
<i>„ R-ku Ofiar.</i>				
Kobierzycki			100	—
<i>„ R-ku Przeglądu Historycznego:</i>				
Subwencja Wydziału Nauki	500	—		
Sprzedaż Przeglądu Historycznego	116	40		
Wydawnictw	34	—	650	48
			11818	27

Z A R O K 1 9 2 5

M A

		Zł.	gr.	Zł.	gr.
<i>U R-ku Utrzymania Posesji:</i>					
Pensja administratora		780	—		
Zasługi stróża		1300	—		
Kasa Chorych za stróża		133	50		
Wywózka śmieci		119	60		
Światło i lampki		399	96		
Woda		323	67		
Drobne wydatki stróża		130	75		
Kominiarzowi		10	—		
Książki meldunkowe i kwitariusze		16	60		
Materiały piśmienne		18	50		
Kasa administracyjna		6	22		
Blacha do kuchni		10	—		
Nr. domu		10	—		
Zelowanie butów stróża		8	—		
Drobne sprzęty i narzędzia		37	—		
Roboty malarskie	Zł. 400.—				
„ dekarskie	„ 50.—				
„ blacharskie	„ 60.—				
„ szklarskie	„ 10.40	520	40		
Raty Towarzystwa Kredytowego	Zł. 1093.11				
Podatek ogniowy	„ 76.95				
„ od miesz. str.	„ 9.60				
„ „ nieruchomości	„ 300.08				
„ „ miejski	„ 75.02				
Procent od sumy Lanwała	„ 596.58				
„ „ „ Meyeta	„ 386.82	2538	16	6362	36
<i>„ R-ku Światła i Opału:</i>					
Elektryczność		456	80		
Koks		130	—	586	80
<i>„ R-ku Przeglądu Historycznego:</i>					
Zapłacono drukarni				2171	68
<i>„ R-ku Składek Członkowskich:</i>					
Przesłano do Lwowa				960	—
<i>„ R-ku Ruchomości:</i>					
Kupiono łóżka do pokoju gościnnego				245	—
<i>„ R-ku Kosztów Kancelaryjnych:</i>					
Przepisywanie na maszynie		222	30		
Portorje, dorożki, telefony		140	85		
Uporządkowanie biblioteki		100	—		
Zakup książek		160	45		
Incasso składek		119	50		
Podatek od odczytu		9	40		
Repar. zamków i klucze		83	10		
Sprzątanie		50	—		
Przezrocza, trzcinka, woźny		13	44		
Przewodnik księgarski		10	50		
„La Pologne”		61	55	971	09
Saldo				521	34
				11818	27

W I N I E N

B I L A N S

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Przeгляд Historyczny	1521	28		
Światło i opał	586	80		
Ruchomości	245	—		
Koszta Kancelaryjne	971	09	3324	17
			3324	17

W I N I E N

R A C H U N E K

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Kasa			521	34
Kamienica			235000	—
Ruchomości			10	—
Wydawnictwa			10	—
			235541	34

Z A R O K 1 9 2 5

M A

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Utrzymanie Posesji	2457	49		
Składki Członków	708	—		
Ofiary	100	—	3265	49
Przeniesiono na rk. kapitału			58	76
			<u>3324</u>	<u>17</u>

Z Y S K Ó W I S T R A T

M A

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Tow. Kredł. m. Warszawy			2403	—
Fundusz Lanwala			8680	—
„ Meyeta			6675	—
„ Korzona			428	—
Kapitał	19935	(2		
Odchodzi różnica z r-ku Z. i Str.	58	68	191876	34
			<u>235541</u>	<u>34</u>

Protokół Komisji Rewizyjnej

Komisja Rewizyjna w dniu 21-ym marca 1926 r. przejrzała księgi rachunkowe T-wa Miłośników Historji, znalazła je w porządku i w zgodzie z dowodami kasowemi.

(—) *Al. Powierza.*

(—) *K. Stefański.*

Warszawa, dnia 21 marca 1926 r.

Czasopisma otrzymane przez Redakcję Przeglądu Historycznego

- Reformacja polska* 1926, R. IV.
Pamiętnik literacki 1925/26 t. XXII i XXIII.
Ruch literacki 1926.
Rocznik Tow. Heraldycznego 1926, VII.
Roczniki historyczne z. 1 i 2.
Przegląd współczesny 1926.
Ateneum wileńskie 1926 r.
Kronika m. Poznania 1923 — 6.
Čes čas. histor. 1926 t. XX.XII
 G o l l *Poslednich padesat lět č. práce dějepisne* 1926.
Sbornik filosofické fakulty univ. Kamenskeho w Bratislavě. R. III, č 27 — t 1;
 č. 36 — 38.
Ročenka univ. Kamenského za prvni pětileté 1919 — 1924 toż 1924/5.
Ukraina 1925 z. 3, 4, 5.
Pracy..... uniw. w Mińsku 1925, 1926.
Głos minuwszawo na czuźbinie 1926.
Revue historique 1926.
Bibliothèque de l'École des Chartes 1925.
Le Monde Slave 1926.
Revue des Etudes slaves t. V.
Le Moyen Age 1926.
Analecta Bollandiana
Peuples et civilisations t. I i t. II.
L'évolution de l'humanité t. VII i XV.
Historisk Tidsskrift Oslo 1925.
 Carlsson E. *Den Ryska Gittensfrågan under Gustav IV Adolfs minderighet*
 Uppsala 1925.
Giornale storico e letterario della Liguria 1926.
 L. A. Birkenmajer *Mikołaj Wódka z Kwidzyna* Toruń 1926.
 T. Glemma *Kronika benedyktynek chełmińskich (1578 — 1619).* Toruń 1926.
 St. Rutkowski *Odsiecz Lwowa* 1926.
 St. Rygiel *W wileńskiej bibliotece publicznej i uniwersyteckiej.* 1925.
 M. Brensztejn *Biblioteka uniwersytecka w Wilnie do r. 1842.* 1925.